

Na Elder Dallin H. Oaks
No te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo

Faatoraraa i te feia ma'i

Te mau nei tatou i teie mana autahu'araa, e e faaineine tatou ia tatou paatoa no te faaohipa ti'a i te reira.

I roto i teie nei mau tau ahoaho na te ao taatoa nei te rahi noa'tu ra te mau taata e fariu nei i te Fatu no te mau haamaitairaa no te tamahanaha e no te faaora. Te hinaaro nei au e paraparaui i teie nei nahoa taea'e tei mau i te autahu'araa i te parau tumu no te faatoraraa i te taata ma'i – na roto i te aivanaa o te taote, na roto i te mau pure no te faaroo, e na roto i te mau haamaitairaa autahu'araa.

I.

Te ti'aturi nei te feia mo'a i te mau mahana hopea nei i te faaohipa i te ite e te mau rave'a aivanaa maitai e vai nei. E faaohipa tatou i te maa, te faaetaetaraa tino, e te tahi ê atu mau rave'a no te faaherehere i te ea e e imi tatou i te tautururaa a te feia rapaau ma'i, mai te mau taote e te mau taote tapu, no te faaho'i faahou mai i te oraraa maitai.

Aita te faaohiparaa i te ite o te taote e pato'i nei i ta tatou mau pure faaroo e to tatou ti'aturiraa i ni'a i te mau haamaitairaa autahu'araa. I to te hoê taata aniraa i te hoê haamaitairaa autahu'araa, ua ani o Brigham Young e, « ua faaohipa anei oe i te tahi mau rave'a

rapaauraa ? » No te feia i parau aita, no te mea « ua hinaaro matou i te mau peresibutero ia tuu i to ratou rima i ni'a iho ia matou, e e faaroo to matou e e faaorahia matou », ua pahono atu te peresideni Young e : « Aita te reira e tu'ati ra i to'u nei faaroo. Mai te mea ua ma'ihia tatou, e e ani tatou i te Fatu ia faaora ia tatou, e ia rave i te mau mea atoa e ti'a ia ravehia no tatou, mai te mea ra ia e, ia au i to'u ite i te

Evanelia no te ora, e nehenehe atoa ia ia'u ia ani i te Fatu ia faatupu i ta'u titona e ta'u to papaa, ma te ore vau e faarapu i te repo e e tanu i te huero. E mea tano ia'u ia faaohipa i te mau rave'a atoa e itehia e au e i muri iho e ani atu ai i to'u Metua i te Ao ra... ia haamo'a mai i taua faaohiparaa ra no te faatoraraa i to'u nei tino ».¹

Oia mau eita tatou e tia'i e tae noa'tu ua pau te tahi ê atu mau rave'a hou a pure ai tatou ma te faaroo aore râ a horo'a'i tatou i te mau haamaitairaa autahu'araa no te faatoraraa. I te mau taima rû, na mua ia te mau pure e te mau haamaitairaa. E mea pinepine tatou i te rave i te mau mea atoa i te hoê â taima. Te pee nei ia te reira i te mau haapiiraa a te mau papa'iraa mo'a e « pure noa tatou i te mau taima atoa » (PH&PF 90:24) e ia ravehia te mau mea atoa ma te paari e te nahonaho.²

II.

Ua ite tatou e e nehenehe te pure faaroo, o te faahitihia e tatou ana'e aore râ i roto i to tatou mau fare aore râ te mau vahi haamoriraa, e manu'ia no te faatoraraa i te feia ma'i. E rave rahi mau papa'iraa mo'a e faahiti nei i te puai o te faaroo i roto i te faatoraraa no te hoê taata. Ua haapii te aposetolo Iakobo e mea ti'a ia tatou « ia pure ho'i te tahi i te tahi, ia faaorahia outou » e ua parau faahou â oia e, « te pure faau'ana a te taata parau-ti'a ra » (Iakobo 5:16). A faaorahia ai te vahine tei tapea'tu Ia'na, ua

parau a'e ra Iesu ia'na e « ua ora oe i to oe faaroo » (Mataio 9:22).³ Hoê â te Buka a Moromona ua haapii e « te rave ra ho'i te Fatu i te ohipa ma te mana e mai te au i te faaroo no te tamarii a te taata nei » (Moroni 10:7)

Ua faaite mai te hoê titorotororaa mana'o huiraatira i te mau mahana i mairi a'enei e fatata e 8 i ni'a i te 10 taata Marite « e ti'aturi nei e e tupu noa â te mau semeio i teie mahana mai te anotau tahito ra ». Hoê i ni'a te toru te mau feia i uiuihia tei parau e e ua riro ratou « ei mau feia e aore râ e mau ite no te hoê faoraraa hanahana ».⁴ E rave rahi feia mo'a i te mau mahana hopea nei tei ite i te puai no te faaroo i roto i te faoraraa i te feia ma'i. Ua faaroo atoa tatou i te mau hi'oraa no roto mai te mau taata faaroo i roto i te tahi ê atu mau ekalesia. Ua faati'a mai te hoê taata papa'i ve'a no Texas i taua huru semeio ra. A fifi ai te hoê tamahine e pae matahiti i te huti i te aho e a roohia'i oia i te fiva, ua faahoro to'na na metua ia'na i te fare ma'i. I te taima a tae ai oia i te fare ma'i, ua faaea to'na na mape e to'na mau mahaha i te tere, e ua rae'ahia to'na fiva i te faito 41.7 Ceseri, e ua uteute anaana to'na tino e ua î haere i te mau pepe vareau. Ua parau te mau taote e te pohe ra oia i te ma'i ta'ero rû, aita ho'i i itehia te tumu no te reira ma'i. Ua faarahia te utuafare e te mau hoa, ua haamata te mau taata faaroo i te Atua i te pure no'na, e ua faaterehia te tahi pureraa taa ê i roto i ta ratou amuiraa porotetani i Waco, Texas. Na roto i te semeio, ua ora oioi mai oia mai te pohe mai e ua faaru'e atu oia i te fare ma'i i te tahi hebedoma hau i muri iho. Ua papa'i to'na papa ruau, « ua riro oia ei tapa'o

faaite e e pahano mau te Atua i te mau pure e e faatupu oia i te mau semeio ».⁵

Oia mau, mai ta te Buka a Moromona e haapii nei, « e faaite mai te Atua ia'na iho na roto i te mana o te Varua Maitai ia ratou atoa tei faaroo ia'na ; oia ia, i to te mau fenua atoa, e to te mau opû atoa, e to te mau reo atoa, e to te mau nunaa atoa, i te raveraa i te mau semeio rarahi... i rotopu i te tamarii a te taata nei, mai tei au i to ratou faaroo » (2 Nephi 26:13).

III.

No teie feia e faaroo mai nei – te mau taata paari tei mau i te Autahu'araa a Melehizedeka e te feia api tamaroa o te faatata i te farii i teie nei mana – e paraparau taa ê atu vau no ni'a i te mau haamaitairaa no te faoraraa e faaohipahia nei e te mana no te autahu'araa. Te mau nei tatou i teie mana autahu'araa, e e mea ti'a ia tatou paatoa ia vai ineine no te faaohipa maitairaa i te reira. Te faaite mai nei te rahiraa ati natura e te mau fifi i te pae moni e e hinaaro rahi atu â tatou i teie nei mana i te mau mahana i mua nei hau atu i te mau mahana i mairi a'e nei.

E rave rahi mau papa'iraa mo'a e haapii nei e te mau tavini a te Fatu e « tuu i to ratou rima i ni'a iho e ora ho'i te ma'i ia ratou » (Mareko 16:18).⁶ E tupu te mau semeio ia faaohipa-ana'e-hia te mana no te autahu'araa no te haamaitai i te feia ma'i. Ua ora na vau i teie nei mau semeio. Ei tamaiti iti e ei taata paari ua ite au i te mau faoraraa semeio mau mai tei papa'ihia i roto i te mau papa'iraa mo'a, mai ia outou atoa e rave rahi.

Te vai nei e pae tuhaa no te

faaohiparaa i te mana autahu'araa no te haamaitai i te feia ma'i : (1) te faatahinuraa, (2) te haamauraa i te faatahinuraa, (3) te faaroo, (4) te mau parau no te haamaitairaa, e (5) te hinaaro o te Fatu.

Faatahinuraa

Te faahiti pinepine nei te Faufaa Tahito i te parau no te faatahinuraa e te hinu ei tuhaa no te hoê haamaitairaa o te horo'ahia na roto i te mana o te autahu'araa.⁷ Ua parauhia te faatahinuraa no te haamo'araa⁸ e e nehe-nehe paha te reira e hi'ohia mai te tapa'o no te mau haamaitairaa tei niniihia mai te Ra'i mai ei hotu no teie ohipa mo'a.

I roto i te Faufaa Api te tai'o nei taitou « e ua faaora'tura te mau apositolo a Iesu i tei ma'i e rave rahi, ma te faatavai ia ratou i te mono'i » (Mareko 6:13). Te haapii mai nei te buka a Iakobo i te tuhaa ohipa a te faatahinuraa e te tahi atu mau ohipa i roto i te hoê haamaitairaa faoraraa na roto i te mana autahu'araa :

« Te pohe ra anei te hoê o outou i te ma'i ? E tii oia i te mau peresibutero o te ekalesia ra, e na ratou e pure ia'na, ma te faatahinu ia'na i te mono'i i te i'oa o te Fatu ra :

« E e ora taua ma'i ra i te pure faaroo, e na te Fatu oia e faati'a i ni'a » (Iakobo 5:14-15).

Haamauraa i te faatahinuraa

Ia faatahinu-ana'e-hia te hoê taata e te mana no te Autahu'araa a Melehizedeka, e haamauria te faatahinuraa e taua iho mana ra. Te haamauraa i te tahi mea o te haapapûraa ia i te reira, te haamanaraa te reira no te opuaraa mana'ohia. Ia faatahinu ana'e te mau peresibutero i te hoê taata ma'i e ia haamau ana'e ratou i te faatahinuraa te iriti râ ia ratou i te maramarama no te ra'i i te Fatu ia ninii mai Oia i te haamaitairaa Ta'na i mana'o no te taata ma'i.

Ua haapii te peresideni Brigham Young e : « Ia tuu ana'e au i to'u rima i ni'a i te taata ma'i, te ti'aturi nei au i te mana faaora e te maitai o te Atua ia haere na roto atu ia'u e tae atu i ni'a i te taata ma'i e ia haere ê atu te ma'i...

Ia ineine ana'e tatou, ia riro ana'e tatou ei mau au'a mo'a i mua i te Fatu, e nehenehe te mana no ô mai i te Atua Mana Hope e tere na roto atu i te tino o te taata e haamaitai ra e haere atu i roto i te tino o te taata ma'i, e e faaorahia te ma'i ».⁹

Noa'tu e ua ite tatou e rave rahi mau taata tei faaorahia na roto i te mana o te autahu'araa, e mea varavara tatou i te faahiti i teie nei mau faaoraraa i roto i te mau amuiraa taata no te mea te faaara mai nei te heheuraa apî e « eiaha [tatou] ia faaahaaha ia [tatou] iho i teie mau mea nei, eiaha atoa e parau atu i taua mau mea ra i mua i to te ao nei ; no te mea ua horo'ahia mai teie mau mea nei ei maitai no outou e no te ora ho'i » (PH&PF 84:73)

Faaroo

E mea faufaa rahi roa te faaroo no te faaoraraa na roto i te mana no te ra'i. Te haapii atoa nei te Buka a Moromona e « aore ho'i te faaroo i roto i te tamarii a te taata nei, aore atoa e ti'a i te Atua te raveraa i te semeio i rotopu ia ratou » (Etera 12:12).¹⁰ I roto i te hoê a'oraa faahiahia no ni'a i te faatahinuraa i te feia ma'i, ua parau te peresideni Spencer W. Kimball : « E mea pinepine te tauraa i te faaroo i te haafauaa-ore-hia. E au ra te ti'aturi nei te taata ma'i e te utuafare i ni'a noa i te mana no te autahu'araa e te horo'a no te faaoraraa ta ratou e ti'aturi e tei mauhia paha e te mau taea'e haamaitai, tei te taata iho ho'i e haamaitaihia ra te hopoi'a rahi a'e... Te ohipa faufaa rahi roa o te faaroo ia o te taata ia ite ana'e oia i te haapa'oraa. 'Ua ora oe i to oe faaroo' [Mataio 9:22] o tei faahiti-pinepine-hia e te Fatu e ua fatata te reira i te riro ei pehe tamau ».¹¹

Ua parau atoa ho'i te peresideni Kimball e « ia rahi-pinepine-ana'e te mau faatahinuraa e riro ia te reira ei tapao no te faaroo ore aore râ te tamata ra te taata ma'i ia huri te hopoi'a no te tupuraa o te faaroo i ni'a i te mau peresibutero eiaha râ i ni'a iho ia'na. Ua parau oia te parau no te hoê tuahine faaroo tei farii i te hoê haamaitairaa autahu'araa. I to'na ani-raa-hia i te mahana i muri iho mai te mea ua hinaaro

oia i te faatahinu-faahou-hia, ua pahono oia : « Aita, ua faatahinuhia e ua haamaitaihia vau. Ua faaterehia te oro'a. Tei ia'u i teie nei te tauraa i ta'u haamaitairaa na roto i to'u faaroo ».¹²

Te mau parau no te haamaitairaa

Te tahi atu tuhaa no te haamaitairaa autahu'araa o te mau parau ia no te haamaitairaa o te faahitihia e te peresibutero i muri a'e i to'na haamauraa i te faatahinuraa. E nehenehe teie mau parau e riro ei mea faufaa rahi e aita râ te reira e titauhia ia tapa'ohia i roto i te mau buka a te Ekalesia. I roto i te tahi mau haamaitairaa autahu'araa – mai te hoê haamaitairaa patereareha – o te mau parau ia o te faahitihia te tuhaa faufaa no te haamaitairaa. Area râ i roto i te hoê haamaitairaa faaoraraa o te tahi atu ia mau tuhaa no te haamaitairaa – te faatahinuraa, te haamauraa, te faaroo, e te hinaaro o te Fatu – o tera ia te mau tuhaa faufaa roa.

Te tanoraa mau, e tu'ati maitai ia te peresibutero e faatere ra i te oro'a i te Varua o te Fatu ia ite oia e ia faaite oia i te hinaaro o te Fatu na roto i te mau parau no te haamaitairaa. Ua haapii o Brigham Young i te mau taea'e tei mau i te autahu'araa e, « e haamaitairaa e e hopoi'a na outou ia ora maitai ia ite outou ia parau-ana'e-hia te parau a te Fatu ia outou e ia heheu-ana'e-hia te hinaaro o te Fatu ia outou ».¹³ Ia tupu ana'e te reira, e tupu-mau-ihua ia na

roto i te semeio te haamaitairaa tei faahitihia. I te tahi mau taime taa ê ua ite au i taua papûraa ra no te faaururaa i roto i te hoê haamaitairaa faaoraraa e ua ite au e, te mau mea o ta'u i parau, o te hinaaro ia o te Fatu. Area râ, mai te rahiraa taata atoa o te rave ra i te mau haamaitairaa no te faaoraraa, e mea pinepine au i te aro i te papû ore no te mau parau e ti'a ia'u ia parau. E ite te mau peresibutero tata'itahi i te toparaa e te maraaraa i to'na huru faito i te fariiraa i te mau faaiteraa a te Varua. Te mau peresibutero tata'itahi o te horo'a nei i te hoê haamaitairaa, tei raro a'e ia ratou i te mana no te mea ta'na e hinaaro ra no te taata ma'i. E nehenehe ta teie mau paruparu e te tahi atu â mau paruparu e faahuru ê i te mau parau ta tatou e faahiti.

Aua'e râ, e ere te mau parau faahitihia i roto i te hoê haamaitairaa no te faaoraraa i te mea faufaa rahi mau no te faaoraraa. Mai te mea ua nava'i te faaroo e mai te mea o tera ihoa te hinaaro o te Fatu, e faaorahia te taata ma'i e aore râ e haamaitaihia ia te taata ma'i mai te mea e faahiti te taata haamaitai i teie mau parau aore râ aita. Mai te mea râ e haapa'o te taata haamaitai i to'na iho hinaaro aore râ no te paari ore e e horo'a oia i te faauerua aore râ te mau parau haamaitairaa taa ê atu i ta te Fatu i ma'iti i te horo'a mai te au i te faaroo o te taata, eita ia taua mau parau ra e faatupuhia. No reira, e

te mau taea'e, eiaha roa te hoê peresibutero e feaa ia horo'a atu i te hoê haamaitairaa no te faaora no to'na mata'u e ore oia e ite i te mea e parau. E nehenehe ta te mau parau e faahitihia i roto i te hoê haamaitairaa no te faaoraraa e faaitetei e faaitoito i te faaroo o te feia e faaroo ra ia ratou, te manui'araa râ o te haamaitairaa ia au ia i te faaroo e te hinaaro o te Fatu, eiaha râ ia au i te mau parau tei faahitihia e te peresibutero o te haamaitai ra.

Hinaaro o te Fatu

E te feia apî tane e te feia paari a'e, a haapa'o maitai mai i te mea ta'u e parau i teie nei. A faaohipa ai tatou i te mana feaa ore o te autahu'araa a te Atua e a faaherehere ai tatou i Ta'na fafauraa e e faaroo e e pahono Oia i te pure faaroo, e ti'a ia tatou ia haamana'o noa e eita te faaroo e te mana faaora no te autahu'araa e horo'a mai i te hoê hopearaa au ore i te hinaaro o te Taata o oia ho'i teie autahu'araa. Ua haapihia teie haapiiraa i roto i te heheuraa e faaue ra i te mau peresibutero no te Ekalesia ia tuu i to ratou rima i ni'a i te feia ma'i. Teie te fafauraa a te Fatu « e tupu a ho'i teie ite taata e faaroo to'na ia'u nei ia faaorahia oia, e aore oia i faataahia no te pobe ra, e faaorahia ia oia » (PH&PF 42:48 ; faahauhia te

papa'i opa) Mai te reira atoa i roto i te tahi ê atu heheuraa apî ua parau te Fatu e « ia ani ra te hoê mai te au i te hinaaro o te Atua... e ravehia ia mai te au i ta'na i ani maira » (PH&PF 46:13).¹⁴

No teie mau mea atoa, te haapii nei tatou e tae noa'tu te mau tavini a te Fatu, ma te faaohiparaa i To'na mana hanahana i roto i te hoê ohipa e ua nava'i ho'i te faaroo no te faaora, eita te horo'araa i te hoê haamaitairaa autahu'araa o te faaora i te hoê taata ma'i, mai te mea e ere teie faaoraraa i te hinaaro o te Fatu.

Ei mau tamarii na te Atua, o tei ite i To'na aroha rahi e To'na ite rahi i te mea maitai a'e no to tatou oraraa maitai mure ore, e ti'a ia tatou ia ti'aturi Ia'na. Te ture matamua no te evanelia o te faaroo ia i te Fatu ra ia Iesu Mesia, e te faaroo o te ti'aturiraa ia. Ua itehia ia'u taua ti'aturiraa ra i roto i te hoê a'oraa ta to'u fetii i horo'a i te oro'a hunararaa a te hoê tamahine apî tei pohe i te hoê ma'i rahi. Ua parau oia i teie nei mau parau tei faahitimahuta ia'u e tei faaitoito ia'u : « Ua ite au e te hinaaro o te Fatu ia pohe oia. Ua atuatu-maitai-hia oia e te mau taote. Ua farii oia i te mau haamaitairaa autahu'araa. Ua tuuhia to'na i'oa i ni'a i te tabula i'oa no te pure i roto i te hiero. Ua hanere te pure i

faaotihia ia maitai ho'i oia. E ua ite au e ua nava'i te faaroo i roto i teie nei utua-fare e e faaorahia oia maoti râ o te hinaaro ia o te Fatu ia faaho'i atu ia'na i te fare i teie taime ». Ua ite atoa vau i taua huru ti'aturiraa ra i roto i te mau parau a te metua tane no te tahi atu tamahine taa ê tei pohe i te ma'i 'cancer' i to'na apîraa ra. Ua parau oia e, « tei roto te faaroo o to matou utua-fare ia Iesu Mesia, e ere tei ni'a i te manui'araa o te mau mea ». I to'u hi'oraa e parau mau roa taua mau haapiiraa. E rave tatou i te mau mea atoa ta tatou e nehenehe e rave no te faaoraraa i te hoê taata tei herehia e tatou, e i muri iho e ti'aturi tatou i te Fatu no te hopearaa.

Te faaite nei au i to'u iteraa papû no ni'a i te mana o te autahu'araa a te Atua, no te mana no te pure faaroo e no te parau mau no teie nei mau parau tumu. Te faaite papû nei au no ni'a i te Fatu o Iesu Mesia, e tavini tatou Ia'na, e horo'a to'na Ti'a-faahou-raa i te iteraa papû no te oraraa tahuti-ore, na roto i Ta'na Taraehara te vaira te rave'a no te ora mure-ore, oia ho'i te horo'a rahi a'e a te Atua, i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. *Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe (1954), 163.
2. Hi'o Mosia 4:27.
3. Hi'o atoa Mareko 10:46-52 ; Luka 18:35-43.
4. *US Religious Landscape Survey: Religious Beliefs and Practices. Diverse and Politically Relevant*, (The Pew Forum on Religion and Public Life, Tiunu 2008), 34, 54, <http://religions.pewforum.org/reports#>.
5. Hi'o atoa Steve Blow, « Sometimes, 'Miracles' Are Just That », *Dallas Morning News*, Tenuare 30, 2000, 31A.
6. Hi'o atoa Mataio 9:18 ; Mareko 5:23 ; 6:5 ; 7:32-35 ; 16:18 ; Luka 4:40 ; Ohipa 9:12, 17 ; 28:8 ; Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 42:44, 48 ; 66:9.
7. Hi'o, ei hi'oraa, Exodo 28:41 ; 1 Samuela 10:1 ; 16:13 ; 2 Samuela 5:3.
8. Hi'o Levitiko 8:10-12.
9. *Te mau Haapiiraa a te mau Peresidene o te Ekalesia : Brigham Young* (1997). 252 ; hi'o atoa Russell M. Nelson, « Ne vous fiez pas non plus au bras de la chair », *Liabona*, Mati 2010, 40; *Teachings of Gordon B. Hinckley* (1997), 474.
10. Hi'o atoa 1 Nephi 7:12 ; Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 35:9.
11. « President Kimball Speaks Out on Administration to the Sick », *Tambuli*, Atete 1982, 36-37.
12. *Tambuli*, Atete, 1982, 36.
13. *Teachings: Brigham Young*, 68.
14. Hi'o atoa 1 Ioane 5:14 ; Helamana 10:5.